

Tyresö kommun
Utvecklingsförvaltningen

TJÄNSTESKRIVELSE
2014-05-07
1 (8)

Diarienummer
2014/GAN 0058

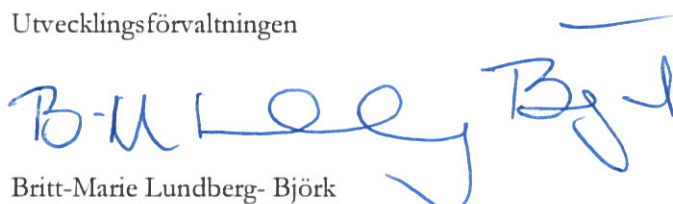
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Utredning av programutbudet på Tyresö gymnasium inför HT 2014

Förslag till beslut

1. Notera informationen.

Utvecklingsförvaltningen

Britt-Marie Lundberg- Björk
Förvaltningschef

Beskrivning av ärendet

Med anledning av att allt färre elever söker till Tyresö gymnasiums utbildningar har förvaltningen fått uppdraget att inkomma med underlag för nämndens ställningstagande. Underlag har inhämtats från rektor på Tyresö gymnasium, tidigare utredningar och offentlig statistik.

Högskoleförberedande program

I tjänsteskrivelsen kommer två av Tyresö gymnasiums högskoleförberedande utbildningar belysas: naturvetenskapligt program och samhällsvetenskapligt program.

I tabell 1 nedan framgår hur många elever som just nu studerar på natur- och samhällsvetenskapligt program på Tyresö gymnasium.

Tabell 1. Antal registrerade elever på Tyresö gymnasium i maj 2014 vid natur- och samhällsvetenskapsprogrammen

	Naturvetenskap	Samhällsvetenskap
Årskurs 3	9	28
Årskurs 2	6	34
Årskurs 1	14	26
Totalt	29	88

Kommentar: uppgifterna är hämtade från Extens 20 maj.

Naturvetenskapligt program

Det naturvetenskapliga programmet på Tyresö gymnasium har under ett antal år inte haft ekonomisk bäring. Dyr utrustning i kombination med få elever har under flera år lett till att programmet inte gått runt ekonomiskt. Förutom utrustningen ställer programmet krav på flera kurser i moderna språk vilket är ytterligare en orsak till den finansiella situationen. Anledningen till varför moderna språk delvis ligger bakom den finansiella situationen beror på att skolan är skyldig att erbjuda kurser i tyska, spanska och franska även om det är få elever som studera ämnet. Inom varje språk erbjuds kurser beroende på hur mycket språk eleven har studerat sedan tidigare. Om vi tar som exempel en elev som läst tyska på grundskolan. På gymnasiet kan eleven antingen fortsätta studera tyska (steg 3), börja om med tyska från början (steg 1) eller byta till ett annat språk.¹ När alla elever gör nya val kan det totalt sett bli många olika språkkurser för respektive språk. Sammantaget gör detta att det blir en hög lärarkostnad om elevunderlaget är litet.

Sedan 2009 då 30 elever studerade vid det naturvetenskapliga programmet på Tyresö gymnasium var det år 2013 en halvering i antalet när 15 elever studerade naturvetenskap. Antalet elever som blivit antagna till utbildningen har i princip

¹ Varje språkkurs/steg är på 100 poäng. I naturvetenskapsprogrammet ingår 100 poäng i moderna språk medan det ingår 200 poäng i samhällsvetenskapsprogrammet.

visat på en nedåtgående spiral med färre elever för varje år som går. Se tabell 2 på nästa sida.

Tabell 2. Antal antagna elever till naturvetenskapliga programmet på Tyresö gymnasium åren 2009 - 2013

År	Antal
2013	15
2012	10
2011	13
2010	24
2009	30

Kommentar: Uppgifterna är hämtade från IST-analys och avspeglar antalet elever på programmet per 15 september för respektive år.

Samhällsvetenskapligt program

Likt naturprogrammet har det samhällsvetenskapliga programmet under flera år varit ett kostsamt program och det är främst kurserna i moderna språk som är den bakomliggande orsaken.

Tabell 3. Antal antagna elever till samhällsvetenskapligt program på Tyresö gymnasium åren 2009 – 2013 fördelat på nationell inriktning

År	Samhälle	Samhälle/Beteende	Samhälle/ekonomi
2013	-	31	-
2012	17	31	-
2011	11	20	-
2010	11	17	30
2009	14	18	32

Kommentar: Uppgifterna är hämtade från IST-analys och avspeglar antalet elever på programmet per 15 september för respektive år.

För att det ska ekonomiskt gångbart bör varje språkkurs vara full vilket skulle motsvara omkring 28-29 elever i varje språkkurs. Halvfulla språkkurser under flera år har resulterat i höga kostnader för samhällsprogrammet på Tyresö gymnasium. Om beslut tas att avveckla naturprogrammet men inte samhällsprogrammet skulle kostnaderna i moderna språk per elev bli än högre eftersom skolan fortsatt är skyldig att erbjuda kurser i tyska, franska och spanska men då till färre antal elever. Eleverna som studerar samhällsvetenskapligt program läser dessutom fler poäng i moderna språk jämfört med naturvetenskapligt program.

Om de naturvetenskapliga- och samhällsvetenskapliga inte startar hösten 2014 kan 2,5 tjänster sparas in.

Yrkesprogram

Tre av Tyresö gymnasiums yrkesprogram kommer att redovisas: hotell- och turismprogrammet, hantverksprogrammet inriktning frisör och fordonsprogrammet.

Hotell- och turismprogrammet

Söktrycket till hotell och turismprogrammet har varit relativt jämt under de senaste åren. Men inför höstterminen 2014 är det bara 12 förstahandssökande varav 5 elever är behöriga i dagsläget.

Tabell 4. Antal antagna elever till hotell och turismprogrammet på Tyresö gymnasium åren 2009 – 2013

År	Antal
2013	22
2012	22
2011	18
2010	25
2009	24

Kommentar: Uppgifterna är hämtade från IST-analys och avspeglar antalet elever på programmet per 15 september för respektive år.

Diskussioner har förts mellan Tyresö gymnasium och C3L avseende samarbete med lärlingsutbildning för vuxna i hotell och turism. Något konkret förslag om hur samarbete skulle kunna struktureras finns inte i dags dato inte framtaget.

Tidningen ”Mitt I” uppmärksammade nyligen i en artikel det stora behovet av personal inom hotell- och restaurangbranschen. Många elever går direkt från skolbänken till arbetslivet och flera elever har blivit erbjudna jobb innan de slutfört utbildningen. Trenden syns tydligt i Arbetsförmedlingens statistik. Efter finanskrisen 2008 växer hotell- och restaurangbranschen mest i hela landet.²

Hantverksprogrammet inriktning frisör

Det bör studera minst 12 elever vid frisörprogrammet för att programmet ska ha ekonomisk bäring. Inför hösten 2014 är det få som har sökt utbildningen till

² <http://www.mitti.se/sex-av-nio-elever-har-redan-jobb/>

Tyresö gymnasium, endast 8 elever har sökt programmet i första hand varav 3 är behöriga i dagsläget.

Tabell 5. Antagna elever till frisör på Tyresö gymnasium åren 2009 – 2013

År	Antal
2013	15
2012	16
2011	12
2010	19
2009	18

Kommentar: Uppgifterna är hämtade från IST-analys och avspeglar antalet elever på programmet per 15 september för respektive år.

Fordonsprogrammet

Till hösten 2014 har 22 elever sökt utbildning i första hand varav 6 är i dagsläget behöriga. Tabell 5 nedan redovisar hur många elever som blivit antagna till årskurs 1 för respektive år.

Tabell 6. Antal antagna till frisör på Tyresö gymnasium åren 2009–2013

År	Antal
2013	9
2012	17
2011	26
2010	25
2009	24

Kommentar: Uppgifterna är hämtade från IST-analys och avspeglar antalet elever på programmet per 15 september för respektive år.

Kommentarer yrkesprogrammen

Eftersom flertalet elever inte uppfyller grundläggande behörighet till yrkesprogrammen har antalet platser till introduktionsprogrammet programinriktat val (IMPRO) blivit fler. IMPRO är ett introduktionsprogram vilket syftar till att elever ska bli behöriga till ett yrkesprogram på ett år. Platserna till respektive IMPRO kan bli fler efterhand beroende på hur många elever som hinner bli behöriga innan terminsstart.

Hittills har vi främst tittat på hur många elever som sökt utbildning i första hand och kan konstatera att det är ett lågt antal. Men eleverna kan också bli antagna till utbildningen i andra eller tredje hand vilket är en tendens vi ser hos yrkesprogrammen på Tyresö gymnasium, dock är det ändå svårt att med säkerhet vet hur många elever det rör sig om. Eleverna har inte fått sina slutbetyg än och fler kan därmed bli behöriga till det yrkesprogram de sökt.

Slutsats och kommentar

Beslut om att avveckla program är svårt att fatta. Men att ha kunskap om vilka program som kommer vara populära i framtiden är kanske ännu svårare. För el- och energiprogrammet är läget i dag annorlunda mot hur det en gång såg ut på Tyresö gymnasium. För några år sedan var el- och energiprogrammet nedläggningshotat men lågt söktryck och svalt intresse från eleverna. Idag är situationen den omvända och programmet är det mest sökta av skolans samtliga program.

Ungdomar som är mest benägna att välja bort Tyresö är de som väljer högskoleförberedande program. Ungdomar i årskurs 9 har en negativ uppfattning om Tyresö gymnasium som en skola för de som inte lyckats så bra i grundskolan. Den främsta anledningen till att välja Tyresö gymnasium är att den ligger nära.³ I tabellen nedan redovisas vilka program de folkbokförda eleverna från Tyresö kommun studerar. Totalt går 1433 elever i skolor utanför kommunen. Av dessa 1433 elever går 691 i andra kommunala skolor och 742 i fristående skolor.

Tabell 7. Folkbokförda elever i Tyresö kommun per program utanför kommunen

Program	Antal
Samhällsvetenskapsprogrammet	291
Estetiska programmet	208
Naturvetenskapsprogrammet	195
Ekonomiprogrammet	188
Introduktionsprogrammen	130
Teknikprogrammet	126
Barn- och fritidsprogrammet	41
El- och energiprogrammet	38
Naturbruksprogrammet	34
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	30
Vård- och omsorgsprogrammet	30
Bygg- och anläggningsprogrammet	16
Humanistiska programmet	13

Källa: UEDB Läsåret 13/14

Tyresö gymnasiums verksamhet bedrivs i en stor byggnad. Skolan har bland annat långa och breda korridorer och innegårdar som medför höga

³ BizCare: Kvantitativ målgruppsanalys

lokalkostnader vilka dessutom är svåra att hyra ut eller säga upp. Om några av programmen avvecklas på Tyresö gymnasium innebär det att en ökad del av programpengen kommer att gå för att täcka lokalkostnader. Att Tyresö gymnasiums verksamhet bedrivs i en stor byggnad har blivit allt mer påtaglig också från ett socialt perspektiv när program har kommit att läggas ner. De stora ytorna har gjort att skolan stundtals känns tom och ibland till och med ödslig. Det troliga är att den känslan kommer att förstärkas om fler program kommer att avvecklas. Men startar programmen med små klasser kan känslan av att det är en stor skola med få elever ändå bli påtaglig.

En annan viktig aspekt att beakta är hur könsfördelningen förhåller sig mellan programmen på Tyresö gymnasium.

Tabell 8. Fördelningen mellan män och kvinnor på Tyresö gymnasium

Program	Kvinnor	Män	Totalt
Bygg- och anläggning	7	65	72
Frisör	38	0	38
El	3	143	146
Fordon	0	42	42
Hotell- turism	45	5	50
Natur	13	18	31
Teknik	6	31	37
Samhällsvetenskaplig	62	37	99
Summa	174	341	515

Kommentar: Sammanställningen avser elever på Tyresö gymnasium oktober 2013 för ett urval av program.

Det totala antalet elever per program kan ha förändrats sedan oktober 2013, men tabell 7 ovan visar hur fördelningen mellan könen ser ut per program. På hotell- och turismprogrammet är 90 procent av eleverna kvinnor och på frisör är 100 procent kvinnor. Männen är flest på framför allt tre program: el- och energi (97 %), fordon (100 %) och på bygg- och anläggning (90 %).

Programmet med jämnast könsfördelning är naturvetenskapligt program. På det samhällsvetenskapliga programmet är kvinnorna två tredjedelar. På teknikprogrammet är ungefär 15 procent kvinnor.

Detta gör att om man lägger ner ett av programmen så får det ganska stora effekter på könsfördelningen totalt på Tyresö gymnasium.

Vilka konsekvenser blir det för preparandeleverna om natur- och samhällsvetenskapligt program avvecklas? Det kommer bli svårt för preparandeleverna att läsa integrerat med de högskoleförberedande programmen.

Effekten av avvecklingen kommer inte att bli omedelbar eftersom 1.) eleverna som redan studerar naturvetenskapligt program har rätt att fullfölja utbildningen 2.) för personalen är det långa uppsägningstider på uppemot 1 år. Om beslut tas att inte starta ett program hösten 2014, men avser att starta hösten 2015 måste de ekonomiska konsekvenserna av att behålla personalen beaktas.